

Lomake uuden säteilylain hallituksen esityksen kommentointia varten

Kommentoijat: Salla Seppänen, Hyvin koulutusvastuujohtaja, Tarja Ruokokoski lehtori, HLL, Leena Tikka lehtori, bioanalytiikka, Tuula Partanen lehtori, kliininen radiografia, Kaija Laitinen lehtori, kliininen radiografia, Pirjo Leppäsaari lehtori, kliininen radiografia.
pvm: 13.12.2016.

Organisaatio: Savonia-ammattikorkeakoulu oy, Terveysala Kuopio

Kommentin numero	Luku, sivun nro/§	Yleinen kommentti/ Ehdotus uudeksi tekstiksi/ Yksittäinen korjaus	Perustelut
1.	s 199/ 93§	<p>Sairaanhoidajan koulutus ei anna pätevyyttä yhdistelmälaitteilla toteutettaviin isotooppitutkimuksiin (säteilylaissa terveydenhuollon ammattihenkilö).</p> <p>Vain röntgenhoitaja saa toteuttaa itsenäisesti lähetteen mukaisen yhdistelmälaitteella tehtävän isotooppitutkimuksen.</p> <p>”Toiminnan harjoittaja tai lääketieteellisestä altistuksesta vastaava lääkäri voi valtuuttaa asianmukaisen lisäkoulutuksen ...”, mitä tässä tarkoitetaan asianmukaisella lisäkoulutuksella?</p> <p>Säteilylaissa tulee suoraan määritellä mitä tarkoitetaan terveydenhuollon ammattihenkilöllä (esim. laboratoriohoitaja/bioanalytikko), joka saisi oikeuden toteuttaa yhdistelmälaitteella (SPET-TT, PET-TT) isotooppitutkimukseen kiinteästi liittyvän röntgentutkimuksen, jos röntgenhoitajaa ei ole käytettävissä.</p>	<p>Kehityssuunta isotooppilääketieteen yksiköissä on se, että yksiköissä työskentelevät yhdistelmälaitteilla (SPET-TT, PET-TT) röntgenhoitajat.</p> <p>Tietokonetomografiatutkimuksissa potilaan saama säteilyannos voi olla suuri.</p> <p>Tietokonetomografiatutkimuksissa painottuu oikeutuksen ja optimoinnin merkitys. Uudessa säteilylaissa korostetaan oikeutuksen ja optimoinnin merkitystä kaikissa altistustilanteissa, siksi tutkimuksen saa suorittaa vain röntgenhoitaja, joka osaa oikeutuksen arvioinnin ja osaa optimoida käytettävän energian tarkoituksen mukaisesti. Diagnostisissa tietokonetomografiatutkimuksissa tulee röntgenhoitajan lisäksi olla mukana radiologi.</p>
2.	s 199/ 93 §	<p>Itsenäisesti toteutettaviin KKTT-tutkimuksiin vaaditaan röntgenhoitajan koulutus.</p> <p>Terveydenhuollon ammatillisen koulutuksen saanut henkilö (hammasröntgenkuvauksiin) tulee määritellä. Laissa tulee tarkentaa, mitä hammasröntgenkuvauksilla tarkoitetaan.</p> <p>Hammasröntgenkuvauksista olisi parempi käyttää nimikettä hammasröntgentutkimus, jolloin siihen sisältyy oikeutuksen arviointi ja optimointi.</p>	<p>Ammatillisen koulutuksen saanut henkilö on röntgenhoitaja, suuhygienisti tai lähihoitaja (on valmistunut suunterveydenhoitotyön koulutusohjelmasta.)</p> <p>Tavanomaisia hammasröntgentutkimuksia voivat toteuttaa röntgenhoitaja, suuhygienisti ja lähihoitaja. Vain röntgenhoitajalla on pätevyys toteuttaa KKTT-tutkimuksia. Henkilön, joka toteuttaa ko. tutkimuksia, tulee osata arvioida oikeutus ja osata optimoida. KKTT:ssä säteilyannokset ovat isompia kuin ns.</p>

			tavanomaisissa hammasröntgentutkimuksissa. Nykyisin suuhygienistin toteuttamaan KKTT-kuvaukseen vaaditaan STUK:n hyväksymä 10 op:n koulutus.
3.	s. 199/ 93 §	Säteilylaissa tulee suoraan määritellä mitä tarkoitetaan terveydenhuollon ammattihenkilöllä ja millainen koulutus säteilytoimintaan tarvitaan. ”Muualla säteilylle altistavan tutkimuksen...” mitä tällä muualla tarkoitetaan?	Käytännössä esim. sydäntoimenpideyksikössä toimivat sairaanhoitajat, leikkaussaleissa ja poliklinikoilla toimivat lähihoitajat (ensihoidon koulutusohjelma)/ lääkäntävahtimestarit. Läpivalaisun oikeutus tulee osata optimoida. Läpivalaisun säteilyannos saattaa muodostua suureksi, esimerkiksi leikkaussaleissa O-kaarta käytettäessä.
4.	s. 198/ 90 §	Säteilylaissa tulee olla selkeät ohjeet rajattuun oikeuteen lähettää röntgentutkimukseen. Selkeät ohjeet siitä mikä ammattiryhmän edustaja ja miten potilas informoidaan röntgentutkimukseen liittyvästä säteilyannoksesta. Kenellä on vastuu?	